

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 18. kwietnia 1916.

Treść: **Az** 103. Rozporządzenie o zaprowadzeniu nadzwyczajnego podatku od wyższych przychodów z interesów towarzystw i od większego dochodu poszczególnych osób (podatku od zysków wojennych) oraz w sprawie zarządzeń dla zabezpieczenia poboru tego podatku.

103.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. kwietnia 1916

o zaprowadzeniu nadzwyczajnego podatku od wyższych przychodów z interesów towarzystw i od większego dochodu poszczególnych osób (podatku od zysków wojennych) oraz w sprawie zarządzeń dla zabezpieczenia poboru tego podatku.

Na mocy § 14. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867. Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

§ 1.

Uzyskane w latach 1914, 1915 i 1916 wyższe przychody z interesów towarzystw i związków akcyjnych, towarzystw komandytowych na akcje, gwarctw górniczych, towarzystw z ograniczoną poręką oraz stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych (w dalszym ciągu zwanych towarzystwami), nadto nadwyżki dochodu, uzyskane w tych latach przez osoby fizyczne i leżące masy spadkowe (osoby poszczególnie), podlegają nadzwyczajnemu podatkowi (podatkowi od zysków wojennych).

I. Podatek od zysków wojennych towarzystw.

§ 2.

Dla towarzystw, mających swą siedzibę w krajach tutejszych, tworzy podstawę opodatkowania ta nadwyżka przychodu, którą osiągnęły one w poszczególnych latach obrotowych (wojennych latach obrotowych), przypadających w całości lub częściowo na czas od dnia 1. sierpnia 1914 do dnia 31. grudnia 1916, ponad przeciętny czysty przychód z lat obrotowych w czasie pokoju (§ 5.).

Co do powstających świeżo towarzystw tutejszokrajowych, których pierwszy rok obrotowy ma być już uważany za wojenny rok obrotowy, należy przychód czysty z ich przedsiębiorstw obliczony w myśl § 4. poddać podatkowi od zysków wojennych o tyle, o ile on przekracza 6 procent kapitału zakładowego (kapitału podstawowego łącznie z wykazanemi w bilansie rezerwami).

Co do towarzystw, mających swą siedzibę zagranicą lecz utrzymujących także w krajach tutejszych przedsiębiorstwo, uważa się za nadwyżkę przychodu tę kwotę, o którą przychód czysty, uzyskany z tutejszokrajowego przedsiębiorstwa (§ 4.) w poszczególnych latach interesów wojennych przewyższa przeciętny czysty przychód z interesów w latach pokojowych (§ 5., ustęp 1.). Jeśli tutejszokrajowe przedsiębiorstwo zostało otwarte dopiero w wojennych latach obrotowych, to za nadwyżkę należy uważać czysty przychód, uzyskany z przedsiębiorstwa w tych latach.

§ 3.

Jeśli pierwszy wojenny rok obrotowy kończy się przed dniem 31. grudnia 1914, to podatek, mający być wymierzony na podstawie zamknięcia rachunkowego za ostatni wojenny rok obrotowy, należy przypisać tylko w takiej kwocie, o jaką on przewyższa podatek, wymierzony na podstawie zamknięcia rachunkowego za pierwszy wojenny rok obrotowy.

§ 4.

Za czysty przychód uważa się przychód obliczony lub mający być obliczonym według przepisów II. działu ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu noweli o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, po odciążeniu doliczonych według § 94., lit. c, odsetek od pożyczki, i przypadającego od tego przychodu podatku zarobkowego wraz z dodatkami.

Przy ocenianiu stosowności odpisań i składania do osobnych funduszków (§ 95., lit. f, ustęp 2., u. o p. o.) należy mieć wzgląd na wywołane przez wojnę, nadzwyczajne zmniejszenie wartości i straty.

Do czystego przychodu tutejszokrajowych towarzystw należy wciągnąć także wyniki interesów, osiągnięte zagranicą.

§ 5.

Przeciętny czysty przychód lat obrotowych w czasie pokoju (§ 2.) należy wypośredkować według obliczonych stosownie do § 4., ustęp 1. i 3. wyników pięciu lat obrotowych od dnia 1. sierpnia 1914 wstecz, przyczem należy wyłączyć obydwie lata, w których osiągnięto najwyższy i najniższy czysty przychód. Dla towarzystw, które nie istniały jeszcze w czasie pokoju przez pięć lat obrotowych, należy obliczyć przeciętny czysty przychód na podstawie wyników ostatnich trzech pokojowych lat obrotowych, a jeśli towarzystwo także i tak długo jeszcze nie istniało, na podstawie wyników krótszego czasu jego istnienia.

Jeśli w ciągu lat przeciętnych nastąpiło powiększenie kapitału zakładowego (§ 2., ustęp 2.), to do czystego przychodu za czas poprzedzający powiększenie kapitału należy doliczyć kwotę w wysokości 6 procent od podwyżki kapitału za każdy rok.

Jeśli przeciętnie nie okaże się żaden przychód czysty lub jeśli przeciętny czysty przychód nie osiągnie 6 procent kapitału ostatniego miarodajnego roku przeciętnego, to należy przychód ten przyjąć w wysokości 6 procent tego kapitału.

Jeśli kapitał wojennego roku obrotowego jest wyższy, niż kapitał ostatniego, miarodajnego roku

przeciętnego, to dla obliczenia nadwyżki przychodu dla takiego wojennego roku obrotowego należy do przeciętnego czystego przychodu, obliczonego według poprzednich ustępów, doliczyć 6 procent podwyżki kapitału; jeśli podwyższenie kapitału nastąpiło dopiero w ciągu wojennego roku obrotowego, to dolicza się tylko taką kwotę, jaka odpowiada reszcie roku po podwyższeniu kapitału.

§ 6.

Towarzystwa tutejszokrajowe mają uiszczyć podatek od tej części nadwyżki przychodu, która nie przekracza 5 procent kapitału zakładowego (§ 2., ustęp 2.), w kwocie 10 procent, od tej części nadwyżki dochodu, która przekracza 5 procent lecz nie przekracza 10 procent kapitału zakładowego, w kwocie 15 procent, zaś od każdych zaczętych lub pełnych 5 procent w stopie wyższej za każdym razem o 5 procent aż do najwyższej kwoty w wysokości 35 procent.

Podatek towarzystw zagranicznych wynosi przy podlegającej podatkowi nadwyżce przychodu nie większej niż 200.000 K 20 procent tego przychodu,

większej niż 200.000 K aż do 400.000 K 25 procent tego przychodu,

większej niż 400.000 K do 700.000 K 30 procent tego przychodu,

większej niż 700.000 K aż do 1.000.000 K 35 procent tego przychodu,

większej niż 1.000.000 K 40 procent tego przychodu.

Obowiązek opłacenia podatku odpada zarówno przy tutejszokrajowych jak i przy zagranicznych towarzystwach, jeśli nadwyżka nie przekracza 10.000 K.

§ 7.

Zaniechanie lub przeniesienie przedsiębiorstwa na inną prawniczą lub fizyczną osobę (§§ 116., 118. i 120. u. o p. o.) oraz inne zmiany w stosunkach towarzystwa, obowiązanego do płacenia podatku, nie stoją na przeszkodzie przypisaniu podatku od zysku wojennego według tego rozdziału na podstawie wyników tego wojennego roku obrotowego, w którym zmiany te zaszły.

Jeśli przy przeniesieniu przedsiębiorstwa na osobę, nie podlegającą podatkowi od zysków wojennych, ciążącego na towarzystwach, prowadzi dalej przedsiębiorstwo przenoszący na rachunek obejmującego, to podatek od nadwyżki przychodu za czas tego prowadzenia przedsiębiorstwa opłacić ma przenoszący.

§ 8.

Towarzystwa, posiadające więcej niż jedną piątą wszystkich akcji lub udziałów innego, podlegającego podatkowi od zysków wojennych towarzystwa, mogą potrącić od czystego przychodu (§ 4.) jednego z wojennych lat obrotowych nadwyżkę wpływów, którą miały w tym roku od akcji i udziałów ponad przecięcie wpływów wymienionych w § 5., ustęp 1., lat obrotowych w czasie pokoju.

Jeśli nabycie akcji i udziałów nastąpiło dopiero w wojennych latach obrotowych, to za nadwyżkę przychodu w myśl poprzedniego ustępu należy przyjąć pobory przewyższające oprocentowanie akcji i udziałów na 6%.

II. Podatek od zysków wojennych poszczególnych osób.

§ 9.

Przy poszczególnych osobach należy poddać podatkowi nadwyżkę dochodu, którą uzyskały one rzeczywiście w latach 1914, 1915 lub 1916 w porównaniu z dochodem z roku 1913, a na życzenie podatnika, w porównaniu z przeciętnym dochodem lat 1911, 1912 i 1913.

Jeśli dochód z roku 1913, względnie przeciętny dochód wynosi mniej jak 10.000 K, to w celu obliczenia nadwyżki dochodu należy go przyjąć w wysokości 10.000 K.

Dochód należy przyjąć w kwocie, w której przyjęto go za podstawę wymiaru podatku dochodowego. O ile osiągniętego rzeczywiście dochodu nie wzięto za podstawę wymiaru podatku dochodowego, winno nastąpić samoistne komisyjne obliczenie tego dochodu.

§ 10.

Nadwyżki dochodu z poborów służbowych i wynagrodzeń za pracę oraz poborów tytułem zaopatrzenia z tutejszokrajowych kas państwowych, nadwornych, krajowych, powiatowych lub gminnych lub z c. i k. wspólnych kas, nie podlegają podatkowi od zysków wojennych, zaś nadwyżki dochodu z innych poborów służbowych i wynagrodzeń za pracę oraz poborów tytułem zaopatrzenia, jeśli nie przekraczają one 4000 K.

§ 11.

Dochód z majątku, odziedziczonego po rozpoczęciu się roku 1913 należy uważać za nadwyżkę dochodu spadkobierców tylko co do tej kwoty, o którą przekracza on dochód uzyskany z tego majątku w roku 1913.

§ 12.

Od nadwyżki dochodu należy potrącić dochód, który pochodzi dowodnie jako nadwyżka wpływów z udziałów w przedsiębiorstwie tutejszokrajowego towarzystwa z ograniczoną poręką, jeśli towarzystwo nie miało więcej jak 6 uczestników.

§ 13.

Podatek od pierwszych zaczętych lub pełnych 10.000 K nadwyżki dochodu wynosi	5 procent
od dalszych zaczętych lub pełnych 10.000 K	10
od dalszych zaczętych lub pełnych 20.000 K	15
od dalszych zaczętych lub pełnych 20.000 K	20
od dalszych zaczętych lub pełnych 20.000 K	25
od dalszych zaczętych lub pełnych 20.000 K	30
od dalszych zaczętych lub pełnych 200.000 K	35
od dalszych zaczętych lub pełnych 200.000 K	40
od kwot większych (ponad 500.000 K)	45

Obowiązek opłaty tego podatku odpada, jeśli nadwyżka dochodu nie przekracza 3000 K.

III. Wspólno postanowienia.

§ 14.

Przychody uzyskane w wojennych latach obrotowych lecz nie zarachowane jeszcze w tych latach z powodu nicobrachowania się jeszcze z klientami (konsorcjami itp.) lub z innych powodów, należy zeznać w ciągu 4 tygodni po upływie tego roku, w którym nastąpiło zarachowanie, w celu dodatkowego wciągnięcia do ostatniej, miarodajnej podstawy opodatkowania dla podatku od zysków wojennych.

Wszystkie niezarachowane do końca roku 1918 przychody z wojennych lat obrotowych należy wykazać osobno władzy podatkowej do dnia 31. stycznia 1919. Ich wciągnięcie do podatku od zysków wojennych może władza podatkowa zarządzić po wysłuchaniu podatnika także i przed ich zarachowaniem, w razie jeśli nie zachodzą ważne powody dalszego odłożenia zarachowania. Na wniosek podatnika należy przesłuchać rzeczoznawców.

§ 15.

Podatku od zysków wojennych nie potrąca się ani przy wymierzaniu tego podatku, ani też przy wymierzaniu podatku zarobkowego, względnie podatku dochodowego.

§ 16.

Jeśli w jednym z wojennych lat obrotowych (lat wojennych) okaże się strata, to należy ją potrącić od nadwyżki przychodu, względnie przychodów z lat innych.

§ 17.

Podatek od zysków wojennych należy płacić zawsze w dwu równych ratach, z których pierwsza płatna jest w ciągu 30 dni po doręczeniu nakazu zapłaty, zaś druga po upływie dalszych sześciu miesięcy.

§ 18.

Przypisania podatku od zysków wojennych w celu wymiaru dodatków i w celu obliczenia opłat nie uskutecznią się.

§ 19.

O ile nie wydano żadnego odmiennego zarządzenia mają z zastrzeżeniem § 29. analogiczne zastosowanie przepisy II. lub IV., dalej V. i VI. działu ustawy o podatkach osobistych.

IV. Zabezpieczenie podatku od zysków wojennych.

§ 20.

Tutejszokrajowym towarzystwom wolno za wojenne lata obrotowe (§ 2.) po ogłoszeniu tego cesarskiego rozporządzenia rozdzielać dywidendy, tantiemy lub inne, jakkolwiek nazwane i według jakiegokolwiek wymiaru przypadające kwoty zysków, przewyższających przeciętny rozdział za pokojowe lata obrotowe, tylko o tyle, o ile im pozostanie z rozporządzalnych według statutu i wykazanych bilansem rezerw wraz z kwotami odłożonymi z bieżącego zysku co najmniej kwota, równająca się przypadającym do rozdziału nadwyżkom. Do rezerw nie należą kwoty, odłożone jedynie w celu wyrównania zniżeń wartości i strat (konta oznaczenia wartości).

Jeśli wojenny rok obrotowy nie obejmuje całego roku lub czasokresu dłuższego od jednego roku, to rozdział przeciętny, obliczony według

§ 21. należy przerachować na rzeczywisty czas trwania wojennego roku obrotowego.

§ 21.

Za przeciętny rozdział uważa się przeciętną kwotę rozdziałów za pięć pokojowych lat obrotowych (§ 5.) po wyłączeniu dwu lat, za które w stosunku do kapitału zakładowego (§ 23.) nastąpił najwyższy i najniższy rozdział. Przy towarzystwach, które nie istniały jeszcze przez pięć pokojowych lat obrotowych, uważa się za przeciętny rozdział sumę przeciętną rozdziałów za ostatnie trzy pokojowe lata obrotowe, a jeśli towarzystwo także i tak długo jeszcze nie istniało, sumę przeciętną rozdziałów za rzeczywiście ubiegłe pokojowe lata obrotowe.

Jeśli miarodajny dla obliczenia sumy przeciętnej pokojowy rok obrotowy obejmuje dłuższy lub krótszy czasokres, niż jeden rok, to kwotę rozdziałów za taki rok obrotowy należy przerachować na jeden rok.

Przy podwyższeniu kapitału zakładowego w ciągu wziętych w rachubę przy porównaniu lat przeciętnych lub w ciągu wojennych lat obrotowych mają odpowiednie zastosowanie postanowienia § 5., ustęp 2. i 4.

Przy stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych jest miarodajny stan kapitału przy końcu roku obrotowego.

Jeśli rozdział za lata przeciętne wogóle nie nastąpił lub jeśli przeciętny rozdział nie osiągnął kwoty 6 procent kapitału zakładowego wojennego roku obrotowego, to tę kwotę uważa się za przeciętny rozdział.

§ 22.

O ile za ubiegły przed ogłoszeniem tego rozporządzenia cesarskiego wojenny rok obrotowy zaniechano wymaganego według § 20. zarezerwowania, należy to uskutecznić dodatkowo w czasie późniejszym, a to przed rozdziałem przekraczającym sumę przeciętną (§ 21.).

§ 23.

Za kapitał zakładowy w myśl § 21. należy przy towarzystwach i związkach akcyjnych uważać wpłacony kapitał akcyjny, przy towarzystwach komandytowych na akcje wpłacony kapitał komandytowo-akcyjny wraz z wkładkami komplementaryusza, przy gwarectwach kapitał gwarectw. przy towarzystwach z ograniczoną poręką wpłacony kapitał zakładowy a przy spółkach kwotę wpłaconych do interesu udziałów.

§ 24.

Dobrowolne rozwiązania oraz przeistoczenia towarzystw, oznaczonych w § 1., w inną formę prawną (na przykład towarzystwa z ograniczoną poręką w towarzystwo akcyjne lub odwrotnie) jest przed wymierzeniem i uiszczeniem podatku od zysków wojennych dopuszczalne tylko za zezwoleniem władzy podatkowej. Zezwolenia tego należy udzielić, jeśli istnieje dostateczne zabezpieczenie podatku od zysków wojennych (§ 27.).

Przy przeniesieniu przedsiębiorstw odpowiada obejmujący za podatek od zysków wojennych, jaki się ma przypisać w swoim czasie przenoszącemu o tyle, o ile ściągnięcie podatku od przenoszącego jest przez przeniesienie narażone na szwank.

§ 25.

Zagraniczne towarzystwa winny wstawić 40 procent nadwyżki przychodu podlegającej podatkowi, do osobnej rezerwy. Postanowienia § 20., ustęp 2., oraz § 21., ustęp 2., winny być odpowiednio zastosowane.

Jeśli rozporządzono już czystym przychodem wojennego roku obrotowego, który upłynął przed ogłoszeniem tego rozporządzenia cesarskiego, to należy odłożyć osobną rezerwę z góry za ten rok z czystego, uzyskanego w krajach tutejszych przychodu z następnych lat obrotowych.

Osobną rezerwę należy ulokować w tutejszokrajowych państwowych zapisach długu i złożyć w pocztowej kasie oszczędności, Banku austriacko-węgierskim lub w jakiejś innej tutejszokrajowej instytucji kredytowej.

Procenty od osobnej rezerwy dołącza się do innych wpływów.

Osobnej rezerwy nie można wskutek innych rozszczeń wciągać do egzekucji ani też obejmować zarządzeniami zabezpieczającymi. Aż do uiszczenia podatku od zysków wojennych towarzystwo, a w razie jego rozwiązania, likwidatorowie nie mogą nią dowolnie rozporządzić.

§ 26.

Członkowie zarządu, odpowiedzialni osobiście członkowie towarzystwa, kierownicy i likwidatorowie, zaś przy zagranicznych towarzystwach zastępcy i odpowiedzialni kierownicy tutejszokrajowych filii, działający świadomie wbrew przepisom tego rozporządzenia cesarskiego z zamiarem narażenia na szwank ściągnięcia podatku od zysków wojennych, będą karani grzywną do 50.000 K.

Jeśli z okoliczności można powziąć, że naruszenie przepisów nastąpiło wprawdzie świadomie,

lecz nie w zamiarze narażenia na szwank podatku, należy nałożyć karę do 10.000 K.

Do postępowania mają zastosowanie przepisy, przewidziane w V. dziale ustawy o podatkach osobistych dla ukróceń i zatajeń podatku.

Osoby, wymienione w pierwszym ustępie odpowiadają solidarnie za szkodę, urosłą skarbowi państwa z niewypełnienia zobowiązań, w tem rozporządzeniu nałożonych.

§ 27.

Jeśli władza podatkowa uważa, że ściągnięcie podatku od zysków wojennych jest narażone na szwank, to może ona żądać zabezpieczenia wykonalnym natychmiast zleceniem.

Czysty przychód towarzystw, miarodajny dla wymierzenia kwoty, którą się ma zabezpieczyć, należy obliczyć w myśl §§ 4. i 5., ustęp 1., zaś miarodajny dochód poszczególnych osób w myśl § 9.

Jeśli czystego przychodu lub dochodu nie da się ustalić cyfrowo, to następuje obliczenie na podstawie oszacowania po wysłuchaniu dwu znających się na rzeczy mężów zaufania, zaś w razie potrzeby w wysokości przypuszczalnej.

Jeśli tutejszokrajowe towarzystwa nie uzyskały w ogóle w latach przeciętnych czystego dochodu lub jeśli ten czysty przychód nie osiągnął kwoty 6 procent kapitału zakładowego (§ 2., ustęp 2.) wojennego roku obrotowego, to kwotę tę uważa się za przeciętny czysty przychód.

Zlecenie zabezpieczenia, w którym należy podać najwyższą kwotę, mającą być zabezpieczoną, można egzekwować w drodze administracyjnej lub sądowej. Poświadczenia co do niebezpieczeństwa nie potrzeba.

Na podstawie takiego zlecenia i na wniosek władzy podatkowej zezwoli sąd egzekucyjny na egzekucję celem zabezpieczenia podanej najwyższej kwoty aż do uiszczenia podatku od zysków wojennych.

Przeciw zleceniu zabezpieczenia można wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej a przeciw jej decyzji do Ministerstwa skarbu. Krajowa władza skarbowa winna wydać decyzję w ciągu 14 dni, zaś Ministerstwo skarbu w ciągu 4 tygodni, gdyż w przeciwnym razie zabezpieczenie wygasa.

V. Postanowienia końcowe.

§ 28.

To rozporządzenie cesarskie niema zastosowania do Banku austriacko-węgierskiego, którego opodatkowanie będzie uregulowane osobno.

§ 29.

Upoważnia się rząd do wydania w drodze rozporządzenia dalszych przepisów co do podatku od zysków wojennych, o postępowaniu, jakiego należy przestrzegać i o wyjątkowych zarządzeniach, dla uniknięcia uciążliwości przy ciężarze podatkowym.

§ 30.

To rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 31.

Wykonanie poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości w porozumieniu z Moimi innymi interesowanymi Ministrami

Wiedeń, dnia 16. kwietnia 1916.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Forster wkr.

Trnka wkr.

Morawski wkr.

Hohenlohe wkr.

Hochenburger wkr.

Hussarek wkr.

Zenker wkr.

Leth wkr.

Spitzmüller wkr.